

Bryssel, 24. toukokuuta 2024
(OR. en)

10247/24

LIMITE

COPEN 274
JAI 862
DROIPEN 155
CODEC 1337

Toimielinten välinen asia:
2023/0135(COD)

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi korruption torjunnasta sekä neuvoston puitepäättöksen 2003/568/YOS ja sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen korvaamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 muuttamisesta – Yleisnäkemys

I TAUSTAA

- Komissio toimitti 3. toukokuuta 2023 neuvostolle ja Euroopan parlamentille ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi korruption torjunnasta sekä neuvoston puitepäättöksen 2003/568/YOS ja sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen korvaamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 muuttamisesta. Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on päivittää ja yhdenmukaistaa korruption rikosten määritelmiä ja niistä määrättäviä seuraamuksia koskevia EU:n sääntöjä, jotta voidaan paremmin ehkäistä tällaisia rikoksia ja parantaa sääntöjen noudattamisen valvontaa. Ehdotuksella pyritään myös yhdenmukaistamaan korruption määritelmää sisällyttämällä siihen korruption vastaisessa YK:n yleissopimuksessa (UNCAC) vahvistetut vähimmäisvaatimukset ja ylittämällä ne.

2. Direktiiviehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 83 artiklan 1 ja 2 kohtaan sekä 82 artiklan 1 kohdan d alakohtaan (tavallinen lainsäätämisyjärjestys).
3. Ehdotuksen toimittamisen jälkeen rikosoikeustyöryhmä ja oikeus- ja sisäasioiden neuvokset tarkastelivat sitä neuvoston puheenjohtajavaltioiden Ruotsin, Espanjan ja Belgian kausilla.
4. Espanjan ja Belgian puheenjohtajakausi kiihkeimmät keskustelut käytiin 2 artiklasta (*Määritelmät*), 3 artiklasta (*Korruption ehkäiseminen*), 4 artiklasta (*Erikoistuneet elimet*), 8 artiklasta (*Yksityisellä sektorilla tapahtuva lahjonta*), 9 artiklasta (*Varojen väärinkäyttö*), 10 artiklasta (*Vaikutusvallan kauppaaminen*), 11 artiklasta (*Virka-aseman väärinkäyttö*) ja 13 artiklasta (*Korruptiorikoksilla vaurastuminen*). Ennaltaehkäisyä koskeviin säännöksiin (3 ja 4 artikla) tehtiin mukautuksia, joilla selkeytettiin jäsenvaltioiden velvoitteita ja saavutettiin asianmukainen tasapaino korruption tehokkaan ehkäisemisen varmistamista koskevan tavoitteen ja jäsenvaltioiden institutionaalisen ja hallinnollisen itsemääräämisoikeuden turvaamisen välillä. Korruptiorikoksia koskeviin säännöksiin tehtiin mukautuksia, joilla muun muassa selvennettiin näiden rikosten soveltamisalaa. Liitteessä oleva tämänhetkinen teksti vaikuttaa tasapainoiselta, siten, että siinä sekä varmistetaan tekstin johdonmukaisuus että huomioidaan kaikkien jäsenvaltioiden edut.
5. Rikosoikeusyhteistyöryhmän 16. toukokuuta 2024 pidetyn kokouksen jälkeen työryhmätasolla päästiin yhteisymmärrykseen tämän ilmoituksen liitteessä olevasta tekstistä.

6. Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalla (LIBE) on asiasta päävastuu Euroopan parlamentissa. Ramona Strugariu (RO, Renew) nimettiin esittelijäksi. Mietintö jätettiin käsiteltäväksi 21. helmikuuta 2024. Euroopan parlamentti hyväksyi neuvotteluvaltuutensa täysistunnossa 27. helmikuuta 2024, ja ehdotus toimitettiin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle (LIBE) toimielinten välisten neuvottelujen aloittamista varten.

LOPUKSI

7. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen
- a) vahvistamaan yhteisymmärrys tämän ilmoituksen liitteenä olevasta yleisnäkemyksestä¹ ja
 - b) suosittamaan, että neuvosto muodostaisi yleisnäkemyksen tämän ilmoituksen liitteessä olevasta tekstistä, jotta puheenjohtajavaltio voisi käydä sitä koskevat neuvottelut.

¹ Alkuperäiseen ehdotukseen tehdyt muutokset on **lihavoitu** tai merkitty hakasulkein [...].

Ehdotus

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
korruption torjunnasta sekä neuvoston puitepäättöksen 2003/568/YOS ja sellaisen lahjonnan
torjumisesta, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin
jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen korvaamisesta sekä Euroopan
parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan
1 kohdan d alakohdan sekä 83 artiklan 1 ja 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Korruptio on edelleen unionin tasolla merkittävä ongelma, joka uhkaa yhteiskuntien vakautta ja turvallisuutta muun muassa mahdollistamalla järjestäytyneen ja muun vakavan rikollisuuden. Korruptio heikentää demokraattisia instituutioita ja niitä yleismaailmallisia arvoja, joihin unioni perustuu, varsinkin oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa, tasa-arvoa ja perusoikeuksien suojelua. Se vaarantaa talouden kehityksen, menestyksen ja kestävyys ja osallistavuuden. Korruption tehokas ehkäiseminen ja torjunta edellyttää kattavaa ja monialaista lähestymistapaa. Tämän direktiivin tarkoituksena on torjua korruptiota rikosoikeudellisin keinoin mahdollistamalla nykyistä parempi rajatylittävä yhteistyö toimivaltaisten viranomaisten välillä.

- (2) Neuvoston puitepäätöksessä 2003/568/YOS² säädetään korruption kriminalisointia koskevista vaatimuksista yksityisen sektorin osalta. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla tehdyssä yleissopimuksessa sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä³ käsitellään tiettyjä korruption muotoja, joissa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai jäsenvaltioiden virkamiehiä yleensä. Nämä välineet eivät kuitenkaan ole riittävän kattavia, ja korruptio on tällä hetkellä kriminalisoitu eri jäsenvaltioissa vaihtelevasti, mikä haittaa korruption yhdenmukaista ja tehokasta torjuntaa koko unionissa. Lisäksi on ilmennyt puutteita täytäntöönpanossa sekä esteitä eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisessä yhteistyössä. Tämän direktiivin tarkoituksena on muuttaa ja laajentaa näiden välineiden säännöksiä ja määräyksiä. Koska muutoksia on paljon ja ne ovat merkittäviä, molemmat välineet olisi selkeyden vuoksi korvattava kokonaan niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo.
- (3) Voimassa olevaa oikeudellista kehitystä olisi päivitettävä ja vahvistettava, jotta helpotetaan korruption tehokasta torjuntaa koko unionissa. Tällä direktiivillä pyritään kriminalisoimaan tahalliset korruptiorikokset. Aikomus ja tieto rikoksesta voidaan päätellä objektiivisista tosiseikoista. Koska tässä direktiivissä säädetään vähimmäissäännöistä, jäsenvaltiot voivat edelleen vapaasti toteuttaa tai ylläpitää korruptiorikoksia koskevia tiukempia rikosoikeuden sääntöjä.
- (4) Korruptio on kansainvälinen ilmiö, joka vaikuttaa kaikkiin yhteiskuntiin ja talouksiin. Kansallisella tai unionin tasolla hyväksyttävissä toimenpiteissä olisi otettava huomioon tämä kansainvälinen ulottuvuus. Unionin toimissa olisi tästä syystä otettava huomioon Euroopan neuvoston korruption vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO), Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja Yhdistyneiden kansakuntien huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavan järjestön (UNODC) työ.

² Neuvoston puitepäätös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54).

³ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla tehty sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskeva yleissopimus (EYVL C 195, 25.6.1997, s. 2).

- (5) Korruption [...] **tehokasta torjuntaa varten** tarvitaan sekä ehkäisy- että torjuntamekanismeja. Jäsenvaltioita kannustetaan toteuttamaan monenlaisia ehkäiseviä, lainsäädännöllisiä ja yhteistyöhön perustuvia toimenpiteitä osana korruption torjuntaa. Vaikka korruptio on ensisijaisesti rikos ja tietyt [...] **korruptiorikokset ja korruptioon liittyvät rikokset** määritellään kansallisessa lainsäädännössä ja kansainvälisessä oikeudessa, myös lahjomattomuusperiaatteen laiminlyöminen, ilmoittamattomat eturistiriidat tai [...] **lahjomattomuutta koskevien** sääntöjen vakavat rikkomiset voivat **johtaa** [...] **korruptiorikoksiin**, jos niihin ei puututa. **Korruption ehkäisemisellä tarkoitetaan korruptioriskien tunnistamista, arviointia ja vähentämistä kehittämällä ja toteuttamalla asianmukaisia toimenpiteitä.** Korruption ehkäiseminen vähentää rikosten torjunnan tarvetta ja tuottaa myös laajempia hyötyjä, sillä sen avulla lisätään kansalaisten luottamusta ja hallitaan virkamiesten toimintaa. Tehokkaat korruptionvastaiset lähestymistavat perustuvat usein toimenpiteisiin, joilla lisätään avoimuutta, edistetään [...] lahjomattomuutta sekä säännellään eturistiriitojen, lobbauksen ja pyöröovi-ilmiön kaltaisia seikkoja. Julkisten elinten olisi pyrittävä toimimaan mahdollisimman lahjomattomasti, avoimesti ja [...] **joutumatta sopimattoman vaikuttamisen kohteeksi.** Tämä on merkittävä osa laajempaa korruption torjuntaa. **Koska myös yksityinen sektori on keskeisessä asemassa korruption ehkäisemisen ja havaitsemisen kannalta, jäsenvaltiot voivat kannustaa kehittämään ja panemaan täytäntöön vahvoja ja tehokkaita noudattamisen valvontamekanismeja yksityisissä yrityksissä. Jotta voidaan varmistaa, että tällaisten noudattamisen valvontaohjelmien tehokkuuteen sovelletaan yhteistä toimintatapaa, johon voi sisältyä erityisesti riskikartoitus, käytäntösäännöt, kolmansien osapuolten suorittama arviointi sekä sisäinen valvonta ja tarkastus, jäsenvaltiot voivat laatia yhteisiä suuntaviivoja yhteistyössä.**

- (6) Jäsenvaltioilla olisi oltava elimiä tai [...] **organisaatioyksiköitä, joiden tehtävänä on torjua** ja [...] ehkäistä korruptiota, **sanotun kuitenkin vaikuttamatta niiden institutionaaliseen ja hallinnolliseen riippumattomuuteen.** Jäsenvaltiot [...] **eivät ole tämän direktiivin nojalla velvollisia perustamaan uusia elimiä tai organisaatioyksiköitä, mukaan lukien erityistuomioistuimet, ja ne voivat päättää antaa [...] saman elimen tai organisaatioyksikön hoidettavaksi sekä [...] ennalta ehkäiseviä että [...] torjuntatehtäviä ja muihin rikoksiin, kuten järjestäytyneeseen rikollisuuteen, liittyviä tehtäviä.** Jäsenvaltioiden riippumattomuusperiaatteen mukaisesti tällaisten elinten tai yksiköiden ei välttämättä tarvitse olla keskuslaitoksia tai keskustason organisaatioyksiköitä. Kun tällaisilla korruptiontorjuntaelimillä on valtuudet tehdä päätöksiä niiden tietoon saatetuista tai niiden yksilöimistä tapauksista tai antaa tarpeellisiksi katsomiaan suosituksia, niiden olisi voitava toimia ilman epäasianmukaista puuttumista mutta kuitenkin jäsenvaltioiden institutionaalista ja hallinnollista riippumattomuutta täysin kunnioittaen. Jotta varmistetaan näiden elinten tai yksiköiden toiminnan vaikuttavuus, [...] **jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että näille elimille ja organisaatioyksiköille annetut resurssit ja valtuudet [...] on mitoitettu oikein, jotta kyseiset elimet ja yksiköt voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti.**

- (7) EU on sopimuspuolena korruption vastaisessa Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa (UNCAC), joka on kattavin korruption torjuntaa koskeva kansainvälinen oikeudellinen väline ja joka sisältää toimia korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Yleissopimuksessa edellytetään, että sen sopimuspuolet toteuttavat lainsäädännöllisiä ja muita toimenpiteitä säätääkseen rangaistavaksi lahjonnan, varojen väärinkäytön ja rahanpesun ja harkitsevat tarvittavien lainsäädännöllisten ja muiden toimenpiteiden toteuttamista muiden tekojen (kuten virka-aseman väärinkäytön, vaikutusvallan kauppaamisen ja laittoman vaurastumisen) säätämiseksi rangaistaviksi. YK:n yleiskokous hyväksyi vuonna 2021 korruption vastaisen erityisistunnon yhteydessä poliittisen julistuksen, jossa annettujen sitoumusten mukaisesti Euroopan unionin olisi mahdollisuuksien mukaan **ja ultima ratio -periaatteen eli viimeisen keinon periaatteen mukaisesti** mentävä YK:n korruptiosopimuksen mukaisia vähimmäisvaatimuksia pidemmälle ja hyväksyttävä lisätoimenpiteitä korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Tämän direktiivin laadinnassa on hyödynnetty YK:n korruptiosopimuksen täytäntöönpanon tarkastelumekanismista saatuja huomioita ja parhaita käytäntöjä.
- (8) Kun otetaan huomioon korruptiuhkien kehitys ja unionin ja jäsenvaltioiden kansainvälisen oikeuden mukaiset oikeudelliset velvoitteet sekä kansallisten oikeudellisten kehysten kehitys, **korruptiorikosten** määritelmää olisi yhdenmukaistettava edelleen kaikissa jäsenvaltioissa niin, että se kattaa korruption nykyistä laajemmin.

- (9) Jotta vältetään julkisella sektorilla tapahtuvien korruptionrikosten jääminen rankaisematta, soveltamisala on määriteltävä selkeästi. Ensinnäkin virkamiehen käsitteen olisi katettava myös kansainvälisissä organisaatioissa, kuten Euroopan unionin toimielimissä, virastoissa ja elimissä ja kansainvälisissä tuomioistuimissa, työskentelevät **asianomaiset** henkilöt. [...]
- Toiseksi monet yhteisöt tai henkilöt hoitavat nykyisin julkisia tehtäviä olematta muodollisesti viranhaltijoita. Tästä syystä virkamiehen käsite määritellään siten, että se kattaa kaikki henkilöt, jotka ovat hallinto- tai oikeusvirassa joko nimitettynä tai vaaleilla valittuna tai sopimussuhteisena työntekijänä, sekä kaikki **julkisia** palveluja tarjoavat henkilöt, jotka käyttävät julkista valtaa tai ovat [...] **tällaisen julkisen tehtävän hoitamisen** osalta viranomaisten valvonnan ja seurannan alaisia, vaikka heillä ei olisi varsinaista virkasuhdetta. Tämän direktiivin soveltamiseksi tämän määritelmän olisi katettava valtion omistamissa ja valtion määräysvallassa olevissa yrityksissä [...] sekä julkisen palvelun tehtäviä hoitavissa omaisuudenhoitosäätioissä ja yksityisomistuksessa olevissa yrityksissä ja niiden perustamissa tai ylläpitämissä oikeushenkilöissä **julkisia tehtäviä hoitavat** henkilöt. Kaikki lainsäädännöllisessä virassa **kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla** olevat henkilöt [...] **olisi rinnastettava** tässä direktiivissä **kansallisiin** virkamiehiin **kansallisen lainsäädännön mukaisesti**.

- (9 a) Korkean tason virkamiehillä olisi tarkoitettava henkilöitä, jotka hoitavat keskeisiä toimeenpanevia, hallinnollisia, lainsäädännöllisiä tai oikeudellisia tehtäviä. Tällaisia tehtäviä voivat olla aktiivinen osallistuminen viranomaistehtävien kehittämiseen ja/tai toteuttamiseen, politiikkojen määrittely ja täytäntöönpano, lainvalvonta, lainsäädännön ehdottaminen tai täytäntöönpano, määräysten tai normatiivisten asetusten hyväksyminen ja täytäntöönpano, julkisia menoja koskevien päätösten tekeminen ja päätösten tekeminen henkilöiden nimittämisestä keskeisiin toimeenpaneviin, hallinnollisiin, lainsäädännöllisiin tai oikeudellisiin tehtäviin sekä oikeustapauksista päättäminen. Korkean tason virkamiehiin voi kuulua kansallisia virkamiehiä, kuten keskus- ja aluehallinnon johtajia, keskus- ja aluehallinnon jäseniä, varaministereitä, valtiosihteerejä, keskeisiä poliittisia neuvonantajia, ministerin kabinetin johtajia ja jäseniä, jos sellainen on perustettu, sekä parlamenttien jäseniä, perustuslakituomioistuinten ja ylimpien tuomioistuinten jäseniä, ylin syyttäjä ja ylimpien tarkastuselinten jäseniä.
- (10) Oikeudellista kehystä on vahvistettava, jotta voidaan torjua lahjontaa ja antaa lainvalvonta- ja syyttäjäviranomaisille [...] **tehokkaat ja oikeasuhteiset** välineet. Virkamiesten lahjonnassa on erotettava kaksi puolta. Lahjuksen antaminen tapahtuu, kun henkilö lupaa, tarjoaa tai antaa minkä tahansa **oikeudettoman** edun vaikuttaakseen virkamieheen. Lahjuksen ottaminen tarkoittaa sitä, että virkamies pyytää tai ottaa vastaan tällaisen **oikeudettoman** edun **taikka hyväksyy sellaista koskevan tarjouksen tai lupauksen** vastineeksi siitä, että hän toimii tai pidättyy toimimasta tietyllä tavalla. Direktiivissä olisi säädettävä myös yksityissektorilla tapahtuvaa lahjontaa ja muita korruption muotoja koskevat vähimmäissäännöt, sillä yksityissektorilla välittömiä uhreja ovat muun muassa epäoikeudenmukaisista vaikutuksista kärsivät yritykset, ja [...] **lahjusten antaminen voi** vähentää vapaata kilpailua.

- (10 a) Yksityisen sektorin yhteisöjen johtajien tai työntekijöiden toiminta, joka rikkoo heidän ammatillisia velvollisuuksiaan taloudellisessa, rahoituksellisessa tai liiketoiminnassa, voi vahingoittaa yksityisen yrityksen etuja sekä myös vääristää kilpailua tavaroiden tai kaupallisten palvelujen ostamisen yhteydessä, mikä aiheuttaa haittaa sekä mahdollisille kilpailijoille että suurelle yleisölle. Säättämällä yksityisellä sektorilla tapahtuva lahjonta rangaistavaksi pyritään ehkäisemään molempiin kohdistuvaa haittaa. Tämä tapahtuu estämällä kolmansia osapuolia puuttumasta oikeudenmukaiseen liiketoimintaan lupaamalla, tarjoamalla tai antamalla yksityisen sektorin yhteisöjen johtajille tai työntekijöille oikeudetonta etua, jotta nämä toimisivat tai pidättyisivät toimimasta tietyllä tavalla velvollisuuksiensa vastaisesti (lahjuksen antaminen). Rangaistavaksi säättämisellä myös kielletään yksityisen sektorin yhteisöjen johtajia ja työntekijöitä pyytämästä tai vastaanottamasta oikeudetonta etua tai hyväksymästä sellaista koskevaa tarjousta tai lupautta vastineeksi siitä, että he toimisivat tai pidättyisivät toimimasta tietyllä tavalla velvollisuuksiensa vastaisesti (lahjuksen ottaminen). Käsite ”velvollisuuden laiminlyönti” on ymmärrettävä kansallisten perustuslakien, lakien tai muiden sovellettavien sääntöjen mukaisesti, ja sen olisi katettava vähintään kyseisessä yrityksessä sovellettavien lakisääteisten tehtävien ja ammattisääntöjen tai -ohjeiden rikkominen.
- (11) Sen varmistamiseksi, että virkamiehet eivät tahallisesti **vahingoita asianomaisen julkisen tai yksityisen yhteisön taloudellisia etuja käyttämällä** [...] varoja muihin tarkoituksiin kuin niihin, joihin ne on tarkoitettu, on määriteltävä rikos, johon virkamiehet syyllistyvät käyttäessään hallinnoimiaan varoja väärin. **Jotta väärinkäyttö katsottaisiin rikokseksi, sen on tuotettava etu virkamiehelle tai kolmannelle osapuolelle. Jotta [...] korruption torjunta olisi kokonaisvaltaista, jäsenvaltioita kannustetaan säättämään rangaistavaksi myös yksityisellä sektorilla tapahtuva varojen väärinkäyttö. [...]**

- (12) [...] **Julkisiin päättäjiin kohdistuva vaikuttaminen oikeudettoman edun saamiseksi voi haitata vakavasti julkishallinnon moitteetonta toimintaa. Vaikutusvallan kauppaamisriikoksen tunnusmerkistön on katettava kaksi erilaista tilannetta, joissa sitä toteutetaan tahallisesti, jotta siihen voidaan puuttua asianmukaisesti. Ensinnäkin rikoksen on katettava oikeudettoman edun lupaaminen, tarjoaminen tai antaminen sellaisen laittoman vaikuttamisen harjoittamistarkoituksessa, jonka tavoitteena on saada oikeudetonta etua virkamieheltä. Toiseksi sen on katettava myös tilanteet, joissa pyydetään tai saadaan oikeudetonta etua taikka hyväksytään sellaista koskeva tarjous tai lupaus ja joissa tavoitteena on saada oikeudetonta etua virkamieheltä. Tällaista toimintaa olisi pidettävä rikoksena riippumatta siitä, käytettiinkö vaikutusvaltaa ja johtiko [...] vaikuttaminen haluttuun tulokseen. Edunvalvonnan hyväksytyjen muotojen laillista käyttämistä, jolla voidaan pyrkiä vaikuttamaan laillisesti julkiseen päätöksentekoon mutta johon ei liity oikeudettomien etujen vaihtoa, ei tulisi sisällyttää tämän rikoksen soveltamisalaan. Tällaiset edunvalvonnan muodot, kuten vaikuttamistoiminta, tapahtuvat usein säännellyssä ympäristössä juuri siksi, että näin vältetään avoimuuden puute, joka voisi edesauttaa korruptiota. Toimivat eturistiriitojen ilmoittamista, pyöröovi-ilmiötä tai poliittisten puolueiden rahoitusta koskevat täydentävät säännöt voivat myös auttaa välttämään harmaita alueita ja ehkäisemään sopimatonta vaikuttamista.**

- (13) Lisäksi [...] julkisen sektorin virka-aseman väärinkäytön muodostama rikos **tarkoittaa** tilannetta, jossa virkamies lainvastaisesti lyö laimin tiettyä toimea tarkoituksena saada oikeudetonta etua. **Jäsenvaltioiden olisi harkittava tällaisen toiminnan kriminalisointia kansallisella tasolla.** [...]
- (14) **Jäsenvaltioiden rikoslainsäädännössä muun muassa** [...] oikeudenkäytön häiritseminen [...] **tunnustetaan rikokseksi**, jolla tuetaan korruptiota. Tästä syystä oikeudenkäytön häiritseminen on säädettävä rikokseksi, jonka tunnusmerkistöön kuuluvat fyysisen voiman käyttö, uhkailu tai pelottelu tai suostuttelu, jonka tarkoituksena on saada aikaan valheellisen todistajanlausunnon antaminen tai valheellisten todisteiden esittäminen. Säännöksen tulisi kattaa myös toimet, joilla pyritään puuttumaan todistajanlausunnon antamiseen tai todisteiden esittämiseen taikka oikeus- tai lainvalvontaviranomaisten virkatehtävien hoitoon. YK:n korruptiosopimuksen mukaisesti tätä direktiiviä sovelletaan vain sellaiseen oikeudenkäytön häiritsemiseen, joka kohdistuu korruptiorikokseen liittyvään menettelyyn. **Kun jäsenvaltiot saattavat tämän direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään, niitä ei pitäisi velvoittaa säätämään tämän direktiivin 2 luvussa säädetystä korruptiorikoksiin liittyvästä oikeudenkäytön estämisestä koskevasta erityisestä rikoksesta, jos niiden kansalliseen lainsäädäntöön sisältyy kaikkiin rikoksiin, myös korruptioon, sovellettava yleinen säännös oikeudenkäytön estämisestä. Jäsenvaltiot voivat kriminalisoida tällaisen toiminnan myös säätämällä kansallisella tasolla useista rikoksista.**

- (15) Korruptio perustuu haluun saada oikeudettomia taloudellisia ja muita etuja. Jotta vähennetään yksittäisten henkilöiden ja rikollisjärjestöjen kannustimia tehdä uusia rikoksia ja estetään henkilöitä suostumasta varojen valeomistajiksi, korruptiorikosten avulla tapahtuva vaurastuminen olisi kriminalisoitava. Tämän pitäisi vaikeuttaa laittomasti hankittujen varojen salaamista ja vähentää korruption leviämistä sekä yhteiskunnalle aiheutuvaa vahinkoa. Avoimuus auttaa toimivaltaisia viranomaisia havaitsemaan mahdollisen laittoman vaurastumisen. Esimerkiksi sellaisilla lainkäyttöalueilla, joilla virkamiesten on annettava ilmoitus varallisuudestaan säännöllisin väliajoin, muun muassa aloittaessaan tehtävässään ja lopettaessaan sen hoitamisen, viranomaiset voivat arvioida, vastaako ilmoitettu varallisuus ilmoitettuja tuloja.

- (16) Laittoman vaurastumisen rikoksen⁴ [...] tarkoituksena on säätää rikolliseksi toiminta, jossa **virkamies hankkii, pitää hallussaan tai käyttää omaisuutta, jonka hän tietää saadun toisen virkamiehen tekemästä korruptiorikoksesta [...]. Laittoman vaurastumisen rikos ei tapauksen mukaan rajoita rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/1673 3 artiklassa ja erityisesti sen 5 kohdassa säädettyjä tekoja. [...]** Kun tarkastellaan sitä, onko varat saatu rikollisesta osallistumisesta korruptiorikokseen ja tiesikö henkilö tästä, kussakin tapauksessa olisi otettava huomioon tapauksen erityiset olosuhteet, kuten se, että varojen arvo ei ole oikeassa suhteessa syytetyn laillisiin tuloihin tai että rikollisella toiminnalla ja varojen hankinnalla on ajallinen yhteys. Ei ole tarpeen osoittaa, että henkilö on ollut tietoinen kaikista rikokseen osallistumiseen liittyvistä tosiseikoista tai olosuhteista, rikoksentekijän henkilöllisyys mukaan lukien. [...] **Lisäksi korruptiorikosten tuottama hyöty voidaan tuomita menetetyksi[...] varojen takaisinankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta 24 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1260⁵ nojalla.**

⁴ [...]

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1260, annettu 24 päivänä huhtikuuta 2024, varojen takaisinankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta

- (17) Jotta korruptiota voitaisiin ehkäistä kaikkialla unionissa, jäsenvaltioiden olisi säädettävä [...] **rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten vähimmäistyytit ja -tasot**, joita sovelletaan tässä direktiivissä määriteltäviin rikoksiin. Vankeusrangaistusten ja muiden seuraamusten tason olisi oltava riittävän korkea, jotta sillä olisi ehkäisevä vaikutus mahdollisiin rikosentekijöihin ja jotta se heijastaisi korruption vahingollisuutta [...]. Samalla seuraamusten tason olisi kuitenkin oltava oikeassa suhteessa kunkin korruptiorikoksen vakavuuteen ja vastattava unionin ja jäsenvaltioiden lainsäädännöissä vahvistettujen rikosoikeudellisten seuraamusten tasoja. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että seuraamukset pannaan täytäntöön siinä määrin kuin se on tarpeen näiden rikosten ehkäisemiseksi. [...] **Jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään mahdollisuudesta määrätä tässä direktiivissä tarkoitetuista rikoksista tuomittaville henkilöille lykättyjä tai ehdollisia rangaistuksia tai tuomittujen ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista tai armahtamista, oikeusviranomaisten olisi voitava ottaa huomioon muun muassa kyseisten rikosten vakavuus. Tällä direktiivillä ei rajoiteta kansallisen rikosoikeuden yleisiä sääntöjä ja periaatteita, jotka koskevat tuomioiden käyttämistä ja täytäntöönpanoa kunkin yksittäistapauksen konkreettisten olosuhteiden perusteella.**
- (18) Tämä direktiivi ei vaikuta kurinpidollisten seuraamusten tai muiden kuin rikosoikeudellisten toimenpiteiden tai seuraamusten, kuten hallinnollisten seuraamusten, asianmukaiseen ja tehokkaaseen soveltamiseen. Seuraamukset, joita ei voida rinnastaa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin ja jotka on määrätty samalle henkilölle samasta toiminnasta, voidaan ottaa huomioon, kun henkilö tuomitaan jostakin tässä direktiivissä määritellystä rikoksesta. Periaatetta, joka koskee kieltoa syyttää ja rangaista rikosoikeudellisessa menettelyssä kahdesti samasta rikoksesta (ne bis in idem), olisi noudatettava kaikilta osin.

- (19) Toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava määrätä vankeusrangaistuksen lisäksi tai sen vaihtoehtona seuraamuksia tai toimenpiteitä, jotka eivät välttämättä ole rikosoikeudellisia, kuten [...] sulkeminen [...] **tarjouskilpailumenettelyjen** ulkopuolelle. Tällaisilla toimenpiteillä on yleisesti varoitettava vaikutus, ja niillä voidaan vähentää tuomittujen rikoksentekijöiden rikosten uusimista. Jäsenvaltioiden olisi myös harkittava sellaisten menettelyjen laatimista, joilla tässä direktiivissä tarkoitettu rikoksesta syytetty virkamies voidaan pidättää virasta tai siirtää toisiin tehtäviin. Tässä yhteydessä on kunnioitettava syyttömyysolettaman periaatetta ja oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin.
- (19 a) **Jotta voidaan tehostaa korruptioon liittyviä rikoksia koskevia rikosoikeudellisia toimia ja ehkäistä näitä rikoksia, oikeushenkilöihin ja luonnollisiin henkilöihin kohdistuvaa seuraamusjärjestelmää olisi selkeytettävä ja yhdenmukaistettava muiden unionin rikosoikeudellisten välineiden kanssa. Direktiivien 2014/24/EU, 2014/25/EU, 2014/23/EU ja 2009/81/EY nojalla lainvoimaisella tuomiolla annettu tuomio korruptiosta on peruste poissulkemiselle hankintamenettelyistä ja käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyistä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin myös voitava päättää sisällyttää rikosoikeudellisiin tai muihin kuin rikosoikeudellisiin seuraamuksiin tai toimenpiteisiin, joita voidaan määrätä oikeushenkilöille ja luonnollisille henkilöille, tällaisten oikeushenkilöiden sulkeminen hankintamenettelyjen tai käyttöoikeuksien ulkopuolelle, jotta voidaan kattaa myös asiaankuuluvien direktiivien kynnysarvot alittavat hankinnat ja käyttöoikeudet.**
- (20) Oikeushenkilöiden ei pitäisi voida välttää vastuuta käyttämällä välittäjiä, kuten niihin etuyhteydessä olevia oikeushenkilöitä, tarjoamaan, lupaamaan tai antamaan lahjus virkamiehelle niiden puolesta. Lisäksi oikeushenkilöille määrättävien sakkojen laskennassa olisi otettava huomioon **niiden** maailmanlaajuinen liikevaihto, **tai sen olisi perustuttava kiinteisiin enimmäismääriin.**

- (21) Jos rikoksen on tehnyt neuvoston puitepäätöksessä 2008/841/YOS⁶ tarkoitettu rikollisjärjestö tai jos rikoksentekijä mahdollistaa rahanpesun käyttämällä väärin asemaansa, **on tärkeää, että tuomioistuimet voivat ottaa tämän huomioon raskauttavina seikkoina** [...] niiden oikeusjärjestelmissä vahvistettujen sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Vaikka näihin raskauttaviin seikkoihin sovelletaan oikeudellista harkintavaltaa, niiden avulla oikeusviranomaiset voivat ottaa huomioon esimerkiksi järjestäytyneiden rikollisryhmien, poliittisten puolueiden tai vastuullisia julkisia tehtäviä hoitavien henkilöiden tekemien korruptionrikosten aiheuttamat laajemmat yhteiskunnalliset vahingot. Jäsenvaltioita ei pitäisi velvoittaa säätämään tämän direktiivin mukaisista raskauttavista seikoista, jos nämä seikat ovat [...] rangaistavia erillisinä rikoksina **ja ne voivat johtaa ankarampiin seuraamuksiin kansallisen lainsäädännön nojalla.**

[...]

⁶ Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

(22[...]) **On tärkeää, että tuomioistuimet [...] voivat ottaa huomioon** tässä direktiivissä tarkoitettuihin rikoksiin liittyviä lieventäviä seikkoja **omissa oikeusjärjestelmissään vahvistettujen sovellettavien sääntöjen mukaisesti**. Näihin lieventäviin seikkoihin sovelletaan oikeudellista harkintavaltaa, ja niiden olisi katettava tapaukset, joissa rikoksentekijät antavat tietoja viranomaisille tai tekevät niiden kanssa yhteistyötä muulla tavoin. Jos oikeushenkilöt ovat ottaneet käyttöön **todellisia, tehokkaita ja asianmukaisesti arvioituja** sisäistä valvontaa, etiikkaa ja vaatimustenmukaisuutta koskevia ohjelmia, myös tällaiset toimet olisi voitava katsoa lieventäväksi seikaksi, **kun tällaiselle oikeushenkilölle määrätään seuraamuksia**. Samoin olisi harkittava lievempiä seuraamuksia, jos oikeushenkilö pian rikoksen paljastuttua luovuttaa tietoja ja toteuttaa korjaavia toimenpiteitä. Olisi kuitenkin jätettävä tuomarin tai tuomioistuimen päätettäväksi, minkä tasoinen seuraamus määrätään, kun otetaan huomioon kaikki yksittäistapaukseen liittyvät seikat, **mukaan lukien tapauksen mukaan se, että oikeushenkilöllä on ainoastaan näennäisiä vaatimustenmukaisuutta koskevia ohjelmia, joiden tarkoituksena on kaunistella tietoja**.

(23[...]) Parlamentin jäsenillä ja muilla virkamiehillä saattaa olla tutkinnalta tai syytteenpanolta suojaava immunitetti tai oikeussuoja, joka auttaa vahvistamaan heidän riippumattomuuttaan suojaamalla heitä varsinkin heidän tehtäviensä hoidon yhteydessä ilmaisemiinsa mielipiteisiin tai antamiinsa ääniin liittyviltä perusteettomilta kanteluilta. Tällainen immunitetti saattaa kuitenkin estää korruptionrikosten tehokkaan tutkinnan ja syytteenpanon muun muassa vaikeuttamalla rikosten havaitsemista ja tutkintaa tai sellaisten henkilöiden syytteenpanoa, joilla ei ole immunitettia ja jotka ovat saattaneet olla osallisina rikoksessa. [...] Tästä syystä olisi saatava aikaan asianmukainen tasapaino toisaalta virkamiehille heidän tehtäviään hoitaessaan suorittamien tekojen osalta myönnettävän immunitetin tai lainkäytöllisen koskemattomuuden ja toisaalta korruptionrikosten tehokkaan tutkinnan ja syytteenpanon sekä niihin liittyvien tuomioiden antamisen välillä. **Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kansallisille virkamiehille myönnetty erioikeudet tai immunitetti voidaan kumota tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten tutkinnassa ja syytteenpanossa. Jäsenvaltioita ei kuitenkaan pitäisi velvoittaa muuttamaan kansallisia perustuslakejaan ja perustuslaillisia periaatteita saattaessaan tätä direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään. Saatettaessa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sovellettaessa kansallista lakia, jolla tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, kyseiset erioikeudet ja immunitetti otetaan täysimääräisesti huomioon, mukaan lukien jäsenten toimikauden vapauden kunnioittaminen. Tämän direktiivin ei pitäisi vaikuttaa edunvalvonnan hyväksytyjen muotojen lailliseen käyttämiseen, jolla voidaan pyrkiä vaikuttamaan laillisesti julkiseen päätöksentekoon mutta johon ei liity oikeudettomien etujen vaihtoa. Edunvalvonta on tärkeää, jotta laadittaville politiikoille saadaan kansalaisyhteiskunnan tuki ja jotta niillä voidaan oikeutetusti hyödyttää julkista sektoria.**

[...]

(24[...]) Kun otetaan huomioon **erityisesti tiettyjen** rikoksentekijöiden ja rikollisesta toiminnasta saadun hyödyn liikkuvuus sekä korruption torjunnassa tarvittavat monimutkaiset rajatylittävät tutkintatoimet, kaikkien jäsenvaltioiden olisi määritettävä lainkäyttövaltansa, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat tutkia tällaisia rikoksia ja nostaa niistä syytteitä [...] **tehokkaasti**, myös silloin kun rikos on tehty kokonaan tai osittain jäsenvaltion alueella. Osana tätä velvoitetta jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat myös tapaukset, joissa rikos on tehty tietojärjestelmän välityksellä kyseisen jäsenvaltion alueelta, riippumatta siitä, sijaitseeko tietojärjestelmä kyseisen valtion alueella vai ei.

(25[...]) Jotta varmistetaan, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävästi aikaa suorittaa monimutkaisia tutkintoja ja toteuttaa syytetoimia, tässä direktiivissä säädetään vähimmäisvanhentumisajasta, jonka puitteissa tällaisten rikosten havaitseminen, tutkinta, syytteeseenpano ja tuomioistuimen päätöksen antaminen on mahdollista riittävän pitkään sen jälkeen kun kyseiset rikokset on tehty mutta joka ei vaikuta niihin jäsenvaltioihin, jotka eivät aseta tutkintaa, syytetoimia ja täytäntöönpanoa koskevia vanhentumisaikoja.

(26[...]) Korruptio voi olla vaikeasti tunnistettavaa ja tutkittavaa, koska korruptiorikokset tehdään useimmiten **salassa** [...]. Tästä syystä huomattava osuus korruptiorikoksista jää havaitsematta, ja rikokseen syyllistyneet osapuolet voivat hyötyä korruptiosta saamastaan hyödystä. Mitä kauemmin korruptiorikoksen havaitsemiseen menee, sitä vaikeampaa on löytää todisteita. Tästä syystä olisi varmistettava, että [...] **lainvalvontaviranomaisilla ja toimivaltaisilla** viranomaisilla on asianmukaiset tutkintakeinot, jotta ne voivat kerätä merkityksellistä näyttöä korruptiorikoksista, jotka usein kohdistuvat useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi tiiviissä yhteistyössä Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) kanssa annettava viranomaisille riittävästi koulutusta myös tutkintakeinojen käytöstä, jotta ne voivat suorittaa menettelyt ja tunnistaa ja määrittää korruptiosta saadun hyödyn varojen [...] **takaisinhankinnan** ja menetetyksi tuomitsemisen yhteydessä. Lisäksi direktiivillä helpotetaan tietojen ja todisteiden keräämistä säätämällä lieventävien seikkojen soveltamisesta silloin kun rikoksentekijät auttavat viranomaisia. **Lainvalvontaviranomaisten ja oikeusviranomaisten koulutuksen olisi koskettava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien rikosten tutkintaa ja niihin liittyviä rikosoikeudellisia menettelyjä.**

(27[...]) Henkilöt, jotka toimittavat toimivaltaisille viranomaisille työnsä yhteydessä saamiaan tietoja aikaisemmista, meneillään olevista tai suunnitelluista korruptiotapauksista, ovat vaarassa joutua kostotoimien kohteeksi työssään. Tällaisten väärinkäytösten paljastajien ilmoitukset voivat tehostaa sääntöjen noudattamisen valvontaa, koska niiden avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat tehokkaasti ehkäistä ja havaita korruptiota ja nostaa siitä syytteitä. Koska on yleisen edun mukaista suojata julkisia ja yksityisiä instituutioita korruptiolta ja edistää avoimuutta, hyvää hallintotapaa ja vastuuvollisuutta, on huolehdittava siitä, että käytössä on tehokkaita järjestelyjä, joiden avulla väärinkäytösten paljastajat voivat käyttää luottamuksellisia kanavia ilmoittaessaan väärinkäytöksistä toimivaltaisille viranomaisille ja joilla heitä voidaan suojella kostotoimilta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/1937⁷ sovelletaan perussopimuksen 325 artiklassa tarkoitettuihin ja muissa asiaa koskevissa unionin säädöksissä lähemmin täsmennettyihin ilmoituksiin unionin taloudellisia etuja vahingoittavasta laittomasta toiminnasta ja näin ollen ilmoituksiin kaikista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁸ soveltamisalaan kuuluvista rikoksista. Direktiiviä (EU) 2019/1937 olisi sovellettava kaikista tässä direktiivissä tarkoitetuista rikoksista ilmoittavien henkilöiden suojeluun kyseisessä direktiivissä säädetyin edellytyksin. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi [...] **lisäksi** varmistettava, että henkilöille, jotka toimittavat todisteita tai tekevät muuten yhteistyötä rikostutkinnan kanssa, annetaan **tilanteen mukaan** tarvittavaa suojelua, tukea ja apua rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä. **Tällaiseen suojeluun, tukeen ja apuun voi kuulua todistajien suojelu, nimettömänä kuuleminen tai oikeusavun antaminen.**

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (28[...]) Riippumattomat kansalaisyhteiskunnan järjestöt ovat erittäin tärkeitä demokratian toiminnan kannalta, ja niillä on keskeinen rooli EU:n perustana olevien yhteisten arvojen ylläpitämisessä. Ne toimivat tärkeinä ”vahtikoirina”, jotka kiinnittävät huomiota oikeusvaltioperiaatteeseen kohdistuviin uhkiin, auttavat saattamaan vallanpitäjät vastuuseen ja varmistavat perusoikeuksien kunnioittamisen. Jäsenvaltioiden olisi **tarvittaessa** edistettävä kansalaisyhteiskunnan osallistumista korruptiontorjuntatoimiin.
- (29[...]) Tiedotusvälineiden moniarvoisuus ja vapaus ovat oikeusvaltion, demokraattisen vastuuvollisuuden, tasa-arvon ja korruption torjunnan keskeisiä edellytyksiä. Riippumattomilla ja moniarvoisilla tiedotusvälineillä, etenkin tutkivalla journalismilla, on merkittävä rooli julkisten asioiden valvonnassa, mahdollisen korruption ja lahjomattomuuden loukkausten paljastamisessa, tietoisuuden lisäämisessä ja lahjomattomuuden edistämisessä. Jäsenvaltioilla on velvollisuus taata toimittajien työympäristö, varmistaa heidän turvallisuutensa ja edistää ennakoivasti tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja vapautta. Komission suositus toimittajien ja muiden media-alan ammattilaisten suojelusta, turvallisuudesta ja voimaannuttamisesta⁹ sekä [...] **direktiivi (EU) 2024/1069**¹⁰ [...] ja komission suositus julkista osallistumista harjoittavien henkilöiden suojelemisesta ilmeisen perusteettomilta tai aiheettomilta kanteilta (”strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet”)¹¹ sisältävät merkittäviä takeita ja vaatimuksia, joilla varmistetaan, että toimittajat, ihmisoikeuksien puolustajat ja muut toimijat voivat hoitaa tehtävänsä esteettömästi.

⁹ Komission suositus, annettu 16 päivänä syyskuuta 2021, toimittajien ja muiden media-alan ammattilaisten suojelun, turvallisuuden ja voimaannuttamisen varmistamisesta Euroopan unionissa (C(2021) 6650 final).

¹⁰ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1069, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, julkiseen keskusteluun osallistuvien henkilöiden suojelemisesta ilmeisen perusteettomilta vaatimuksilta tai väärinkäyttöön perustuvilta oikeudenkäynneiltä (”julkiseen keskusteluun osallistumista vastustavat strategiset kanteet”)**

¹¹ Komission suositus julkista osallistumista harjoittavien toimittajien ja ihmisoikeuksien puolustajien suojelemisesta ilmeisen perusteettomilta tai aiheettomilta kanteilta (”strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet”) (C(2022) 2428 final).

- (30[...]) Jäsenvaltioiden olisi kerättävä ja julkaistava tämän direktiivin soveltamista koskevia tietoja, joita komissio voi analysoida ja käyttää direktiivin seurannassa, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa sekä erilaisten oikeusvaltioperiaatetta koskevien välineiden, kuten oikeusvaltiota koskevien vuosikertomusten, soveltamisessa.
- (31[...]) Jotta korruptiota voidaan torjua tuloksellisesti, on erittäin tärkeää, että korruptiorikosten ehkäisemisestä, havaitsemisesta, tutkinnasta ja syytteenpanosta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tehokkaasti tietoja. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tietoja vaihdetaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti kansallisen ja unionin lainsäädännön mukaisesti. Tämän direktiivin, jolla on tarkoitus vahvistaa korruptiorikosten yhteiset määritelmät, olisi toimittava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien (EU) XX/2023¹², (EU) 2019/1153¹³, (EU) 2016/681¹⁴, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1240¹⁵, (EU) 2018/1862¹⁶ ja (EU) 603/2013¹⁷ sekä neuvoston päätöksen 2008/633/YOS¹⁸ mukaisen toimivaltaisten viranomaisten välisen tietojenvaihdon ja yhteistyön lähtökohtana.

¹² Ks. ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta ja neuvoston puitepätöksen 2006/960/YOS kumoamisesta, COM(2021) 782 final.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1153, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132), liitteessä II oleva 6 kohta.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1240, annettu 12 päivänä syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1), liitteessä oleva 7 kohta.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56). SIS II -järjestelmästä tehdyssä neuvoston päätöksessä viitataan epäsuorasti korruptioon rajoittamalla päätöksen soveltamisalaa esimerkiksi 8 artiklassa olevalla viittauksella eurooppalaiseen pidätysmääräykseen.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 603/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 1).

¹⁸ Neuvoston päätös 2008/633/YOS, tehty 23 päivänä kesäkuuta 2008, jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitietojärjestelmästä

(32[...]) Korruptio on monialainen kysymys, mutta haavoittuvuudet sekä soveltuvimmat keinot niiden poistamiseksi vaihtelevat eri aloilla. Tästä syystä jäsenvaltioiden olisi tehtävä [...] **tarvittaessa** arviointi, jossa yksilöidään suurimmassa korruptiovaarassa olevat alat **ja ammatit**, ja [...] kehitettävä **toimia, kuten kansallisia suunnitelmia**, joilla puututaan yksilöidyillä aloilla havaittuihin suurimpiin riskeihin muun muassa järjestämällä [...] **tarvittaessa** kyseisten alojen **ja ammattien** erityispiirteisiin mukautettuja tiedotustoimia. Jäsenvaltiot, joilla on käytössä laajoja kansallisia korruptiontorjuntastrategioita, voivat myös käsitellä [...] **toimiaan** niiden puitteissa, kunhan riskejä arvioidaan ja toimenpiteitä tarkastellaan [...] **tarvittaessa**. Esimerkiksi sijoittajien oleskeluoikeusjärjestelyt ovat yksi niistä aloista, joilla korruptioriski on suuri¹⁹, ja tästä syystä niitä olisi käsiteltävä suurimmassa korruptiovaarassa olevia aloja koskevissa arvioinneissa sekä tässä direktiivissä säädettyssä jäsenvaltioiden järjestämässä koulutuksessa.

(VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 129). Viisumitietojärjestelmää koskevassa neuvoston päätöksessä viitataan lainvalvonnan osalta epäsuorasti korruption rajoittamalla päätöksen soveltamisalaa johdanto-osan 6 kappaleessa olevalla viittauksella eurooppalaiseen pidätysmääräykseen.

¹⁹ Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle Sijoittajien kansalaisuus- ja oleskeluoikeusjärjestelyt Euroopan unionissa, COM(2019) 12 final, 23.1.2019.

[...] ²⁰ [...]

(33[...]) Tämän direktiivin täytäntöönpanolla on tarkoitus varmistaa, että **kansallisten** [...] taloudellisten etujen suojan taso vastaa **unionin** [...] taloudellisten etujen suojaa.

(34[...]) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien rikosoikeudellisten seuraamusten soveltaminen korruptioon kaikissa jäsenvaltioissa, vaan se voidaan tämän direktiivin laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(35[...]) Rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamisella tavoiteltu varoittava vaikutus edellyttää erityistä varovaisuutta suhteessa perusoikeuksiin. Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustetut periaatteet, ja etenkin oikeus vapauteen ja turvallisuuteen sekä henkilötietojen suojaan, ammatillinen vapaus ja oikeus tehdä työtä, elinkeinovapaus, omistusoikeus, oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, syyttömyysolettama ja oikeus puolustukseen, laillisuusperiaate ja rikoksista määrättävien seuraamusten oikeasuhteisuuden periaate sekä ne bis in idem -periaate.

²⁰ [...]

(36[...]) [...] Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on **10 päivänä heinäkuuta 2023 päivätyllä kirjeellä** ilmoittanut haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.

[...]

(37[...]) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Neuvoston puitepätös 2003/568/YOS sitoo edelleen Tanskaa, ja sitä sovelletaan Tanskaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 LUKU – YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä direktiivissä vahvistetaan vähimmäissäännöt, jotka koskevat korruptioon liittyvien rikosten määritelmiä ja **rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia** seuraamuksia, sekä toimenpiteet korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

[...]

1[...]. 'varoilla' varoja tai kaikkea aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta sekä kaikenmuotoisia, myös sähköisiä tai digitaalisia, oikeudellisia asiakirjoja tai instrumentteja, jotka ovat osoituksena tällaisten varojen omistuksesta tai osuudesta niihin;

2 [...]. 'virkamiehellä'

a) unionin virkamiestä taikka jäsenvaltion tai kolmannen maan kansallista virkamiestä;

i. 'unionin virkamiehellä'

[...]

[...] **a.** henkilöä, joka on virkamies tai unionin muu sopimussuhteinen työntekijä Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen tai Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen, jotka on vahvistettu neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, jäljempänä 'henkilöstösäännöt', mukaisesti;

[...] **b.** henkilöä, jonka jäsenvaltio taikka julkinen tai yksityinen elin on asettanut unionin käyttöön ja joka hoitaa vastaavia tehtäviä kuin unionin virkamiehet tai muuhun henkilöstöön kuuluvat.

Unionin toimielinten, elinten ja laitosten jäsenet ja näiden elinten henkilöstöön kuuluvat rinnastetaan unionin virkamiehiin, siltä osin kuin heihin ei sovelleta henkilöstösääntöjä.

ii. 'kansallisella virkamiehellä' henkilöä, joka on nimitettynä tai vaaleilla valittuna taikka sopimussuhteisena työntekijänä pysyvästi tai tilapäisesti täytäntöönpanevassa tai hallinto- tai oikeusvirassa kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla, riippumatta siitä, saako hän siitä palkkaa vai ei, ja kyseisen henkilön virkaikään katsomatta. Kaikki lainsäädännöllisessä virassa kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla olevat henkilöt **rinnastetaan** [...] kansallisiin **virkamiehiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti** [...].

iii. **'korkean tason virkamiehillä'** virkamiehiä, joille on kansallisen lainsäädännön mukaisesti annettu keskeisiä toimeenpanevia, hallinnollisia, lainsäädännöllisiä tai oikeudellisia tehtäviä. Tämän direktiivin korkean tason virkamiehiä koskevat säännökset eivät rajoita kansallisissa perustuslaeissa tai laeissa vahvistettujen immuniteetin ja erioikeuksien soveltamista.

- b) muuta henkilöä, joka on **kansallisen lainsäädännön mukaisesti** nimitetty julkiseen tehtävään ja joka hoitaa julkista tehtävää jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa, mukaan lukien viranomaisten valtuuttamat tai viranomaisten alaisuudessa toimivat henkilöt.
- c) henkilöä, joka on **kansallisen lainsäädännön mukaisesti** nimitetty julkiseen tehtävään ja joka hoitaa julkista tehtävää kansainvälisessä järjestössä tai kansainvälisessä tuomioistuimessa.

3[...]. **'välimiehellä'** henkilöä, jota pyydetään antamaan oikeudellisesti sitova päätös välityssopimuksen osapuolten välisissä riita-asioissa, jos välimiehen asemasta säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

4[...]. **'lautamiehellä'** henkilöä, joka toimii sellaisen elimen jäsenenä, jonka tehtävänä on kansallisen lainsäädännön mukaisesti ratkaista syytetyn henkilön syyllisyys oikeudenkäynnissä.

5[...]. **'velvollisuuden laiminlyönnillä'** vähintään mitä tahansa lainvastaista [...] käyttäytymistä tai, tapauksen mukaan, missä tahansa ominaisuudessa yksityistä yritystä johtavan tai sellaisessa työskentelevän henkilön työhön sovellettavien ammattisääntöjen tai -ohjeiden rikkomista.

6[...]. **'oikeushenkilöllä'** yhteisöä, jolla on oikeushenkilön asema sovellettavan kansallisen lain nojalla, lukuun ottamatta valtioita tai julkisia elimiä niiden käyttäessä julkista valtaa sekä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä.

[...]

3 artikla

[...]

[...]

PUBLIC

[...]

4 artikla

[...]

[...]

5 artikla

[...]

6 artikla

2 LUKU – KORRUPTIORIKOKSET

7 artikla

Julkisella sektorilla tapahtuva lahjonta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat teot on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistaviksi, kun teko on tahallinen:
 - a) minkä tahansa **oikeudettoman** edun lupaaminen, tarjoaminen tai antaminen suoraan tai kolmannen välityksellä virkamiehelle itselleen tai kolmannelle osapuolelle vastineeksi siitä, että [...] **kyseinen** virkamies toimii tai jättää toimimatta [...] virkatehtävissään (lahjuksen antaminen);
 - b) virkamiehen suoraan tai kolmannen välityksellä esittämä pyyntö, joka koskee mitä tahansa oikeudetonta etua [...] virkamiehelle **itselleen** tai kolmannelle osapuolelle tai **tarjouksen hyväksymistä tai** lupausta tällaisesta edusta vastineeksi siitä, että kyseinen virkamies toimii tai jättää toimimatta [...] virkatehtävissään, tai tällaisen edun vastaanottaminen (lahjuksen ottaminen).
2. Välimiehet ja lautamiehet rinnastetaan virkamiehiin 1 kohtaa sovellettaessa.

8 artikla

Yksityisellä sektorilla tapahtuva lahjonta

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat teot on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistaviksi, kun teko on tahallinen ja tehty taloudellisen **tai** [...] liiketaloudellisen [...] taikka rahoitukseen liittyvän toiminnan yhteydessä:

- a) minkä tahansa oikeudettoman edun lupaaminen, tarjoaminen tai antaminen suoraan tai kolmannen välityksellä **missä tahansa ominaisuudessa** yksityistä yhteisöä [...] johtavalle tai sellaisessa työskentelevälle henkilölle itselleen tai kolmannelle osapuolelle, jotta kyseinen henkilö toimii velvollisuutensa vastaisesti tai jättää velvollisuutensa vastaisesti toimimatta (lahjuksen antaminen);
- b) [...] **missä tahansa ominaisuudessa** yksityistä yhteisöä johtavan tai sellaisessa työskentelevän henkilön suoraan tai kolmannen välityksellä esittämä pyyntö, joka koskee mitä tahansa oikeudetonta etua kyseiselle henkilölle itselleen tai kolmannelle osapuolelle tai **tarjouksen hyväksymistä tai** lupautua tällaisesta edusta, **jotta** kyseinen henkilö toimii velvollisuutensa vastaisesti tai jättää velvollisuutensa vastaisesti toimimatta, tai tällaisen edun vastaanottaminen (lahjuksen ottaminen).

9 artikla

Varojen väärinkäyttö

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että **sellaisen virkamiehen, jonka tehtävänä on varojen tai omaisuuden suora tai välillinen hallinnointi, suorittama varojen sitominen tai maksaminen taikka varojen osoittaminen tai käyttäminen niiden käyttötarkoituksen vastaisesti kyseisen virkamiehen eduksi tai toisen henkilön tai yhteisön eduksi [...]** on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistaviksi, kun vahingoitetaan asianomaisen julkisen tai yksityisen yhteisön taloudellisia etuja ja teko on tahallinen.[...]

[...]

- [...]2. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että missä tahansa ominaisuudessa yksityistä yhteisöä johtavan tai sellaisessa työskentelevän henkilön, jonka tehtävänä on varojen tai omaisuuden suora tai välillinen hallinnointi, taloudellisen, rahoituksellisen **tai[...]** liiketaloudellisen [...] toiminnan yhteydessä suorittama varojen sitominen tai maksaminen taikka varojen osoittaminen tai käyttäminen niiden käyttötarkoituksen vastaisesti [...] **kyseisen henkilön eduksi tai toisen henkilön tai yhteisön eduksi on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistaviksi, kun vahingoitetaan asianomaisen julkisen tai yksityisen yhteisön taloudellisia etuja ja teko on tahallinen.**

10 artikla

Vaikutusvallan kauppaaminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat teot on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistaviksi, kun teko on tahallinen:
 - a) minkä tahansa oikeudettoman edun lupaaminen, tarjoaminen tai antaminen suoraan tai kolmannen välityksellä henkilölle, jotta tämä [...] käyttäisi [...] **laittomasti** vaikutusvaltaansa **päätökseen tai toimenpiteeseen, joka virkamiehen on määrä toteuttaa toimiessaan virkatehtävissään**, oikeudettoman edun saamiseksi virkamieheltä;
 - b) [...] henkilön [...] suoraan tai kolmannen välityksellä esittämä pyyntö, joka koskee oikeudetonta etua tai **tarjouksen hyväksymistä tai** lupausta tällaisesta edusta, jotta viranomainen [...] käyttäisi [...] **laittomasti** vaikutusvaltaansa **päätökseen tai toimenpiteeseen, joka virkamiehen on määrä toteuttaa toimiessaan virkatehtävissään**, oikeudettoman edun saamiseksi virkamieheltä, tai tällaisen edun vastaanottaminen.
2. Sillä, käytetäänkö vaikutusvaltaa vai ei tai johtaako [...] vaikutusvalta haluttuihin tuloksiin, ei ole merkitystä sen kannalta, että 1 kohdassa tarkoitettu teko on rikosoikeudellisesti rangaistava.

11 artikla

Virka-aseman väärinkäyttö

Jäsenvaltiot [...] **voivat** toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että [...] virkamiehen tehtäviään hoitaessaan lainvastaisesti suorittama toimi tai toimen laiminlyönti, jonka tarkoituksena on hankkia oikeudeton etu kyseiselle virkamiehelle tai kolmannelle osapuolelle, **on rikosoikeudellisesti rangaistava, kun teko on tahallinen.**[...]
[...]

12 artikla

Oikeudenkäytön häiritseminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat teot on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistaviksi **yhtenä tai useampana** [...] rikoksena, kun teko on tahallinen:

1. suoraan tai kolmannen välityksellä tapahtuva fyysisen voiman käyttö, uhkailu tai pelottelu taikka **oikeudettoman** edun lupaaminen, [...] tarjoaminen tai antaminen perättömän lausuman aikaansaamiseksi tai todisteluun tai todisteiden esittämiseen puuttumiseksi [...] johonkin 7–10[...], 13 ja 14 artiklassa tarkoitettuun rikokseen liittyvässä menettelyssä;
2. suoraan tai kolmannen välityksellä tapahtuva fyysisen voiman käyttö, uhkailu tai pelottelu oikeuslaitoksen virkamiehen tai lainvalvonnasta vastaavan virkamiehen virkatehtävien hoitoon puuttumiseksi [...] jonkin 7–10[...], 13 ja 14 artiklassa tarkoitetun rikoksen **tekemisen** yhteydessä.

13 artikla

Korruptiorikoksilla vaurastuminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että virkamiehen suorittama sellaisten varojen tahallinen hankkiminen, hallussapito tai käyttö tietoisena **niiden vastaanottohetkellä** siitä, **että ne** ovat peräisin jostakin 7–10, 12 ja 14 artiklassa tarkoitetusta **toisen viranomaisen** tekemästä rikoksesta, on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistavaksi[...].

14 artikla

Yllyttäminen ja[...] avunanto[...]

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yllyttäminen 7–10 ja 12–13 artiklassa tarkoitettuihin rikoksiin on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistavaksi.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että avunanto 7–10 ja 12–13 artiklassa tarkoitetuissa rikoksissa on säädetty rikosoikeudellisesti rangaistavaksi.

[...]

15 artikla

Luonnollisille henkilöille määrättävät seuraamukset ja toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että **7–10 ja 12–14** artiklassa tarkoitetuista rikoksista voidaan määrätä tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat rikosoikeudelliset seuraamukset.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että
 - a) 7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, **jos virkamies toiminnallaan laiminlyö virkavelvollisuuksiaan**, ja **9 artiklan a alakohdassa** [...] tarkoitetuista rikoksista määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään [...] **neljä** vuotta vankeutta;
 - b) 7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, **jos virkamies ei toiminnallaan laiminlyö virkavelvollisuuksiaan**, sekä 8 artiklassa [...], **9 artiklan b alakohdassa ja 10 artiklassa** [...] tarkoitetuista rikoksista määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään [...] **kolme** vuotta vankeutta; ja
 - c) 13 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään [...] **kaksi** vuotta vankeutta.

3. [...] Jäsenvaltiot voivat säätää, **että 9 artiklassa kuvattua tekoa ei katsota rikokseksi, jos siihen liittyvä etu tai vahinko on arvoltaan alle 10 000 euroa** [...].
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luonnollisille henkilöille, jotka ovat [...] syyllistyneet 7–10 ja 12–14 artiklassa [...] tarkoitettuihin [...] rikoksiin, voidaan määrätä rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia [...] **lisäseuraamuksia** tai -toimenpiteitä, **jotka ovat oikeassa suhteessa tekojen vakavuuteen ja [...] joihin voivat kuulua seuraavat**, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 [...] ja 2 kohdan soveltamista:
- a) sakot;
 - b) erottaminen, pidättäminen tai siirto julkisesta tehtävästä;
 - c) kielto
 - i) toimia julkisessa virassa;
 - ii) hoitaa julkista tehtävää;
 - iii) toimia sellaisen oikeushenkilön palveluksessa, joka on kokonaan tai osittain kyseisen jäsenvaltion omistuksessa;
 - iv) **harjoittaa** sellaista **liiketoimintaa** [...], **joka johti kyseisen rikoksen tekemiseen tai mahdollisti sen** [...];
- [...]
- [...] **d)** sellaista toimintaa [...] koskevien lupien ja hyväksyntöjen [...] peruuttaminen, **joka johti kyseisen rikoksen tekemiseen tai mahdollisti sen; ja**

[...]e) julkisen rahoituksen epääminen, mukaan lukien kielto osallistua tarjouskilpailumenettelyihin sekä avustusten, käyttöoikeuksien ja **toimilupien** epääminen.[...]

16 artikla

Oikeushenkilön vastuu

1. Jäsenvaltioiden on [...] varmistettava, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen [...] 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitetuista rikoksista, **kun tällaisen rikoksen on** kyseisen oikeushenkilön hyväksi **tehnyt joko yksin tai kyseisen oikeushenkilön toimielimen jäsenenä toimien** [...] henkilö [...], **jonka** johtava asema **kyseisessä** oikeushenkilössä perustuu johonkin tai joihinkin seuraavista:
 - a) oikeus edustaa oikeushenkilöä;
 - b) [...] valtuus tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta; tai
 - c) [...] valtuus käyttää määräysvaltaa oikeushenkilössä.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos 1 kohdassa tarkoitetun henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut sen, että **kyseisen oikeushenkilön valvonnan alaisena toimiva henkilö** on tehnyt [...] tämän oikeushenkilön hyväksi 7–10 ja 12–14 artiklassa [...] tarkoitettuja [...] rikoksia.
3. Se, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään oikeushenkilön vastuusta, ei estä rikosoikeudellista menettelyä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka **tekevät** [...] 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitettuja rikoksia taikka yllyttävät [...] niihin tai avustavat [...] niissä.

[...] Oikeushenkilölle määrättävät seuraamukset ja toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 16 artiklan **1 tai 2 kohdan** [...] nojalla [...] vastuuseen saatetulle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia **rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia [...] seuraamuksia ja toimenpiteitä.**
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että [...] 16 artiklan **1 tai 2 kohdan** nojalla **7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitetuista rikoksista** vastuussa **olevalle** oikeushenkilölle **määrättäviin seuraamuksiin** tai toimenpiteisiin **on** sisällyttävä **rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia sakkoja, joiden määrän on oltava oikeassa suhteessa rikoksen vakavuuteen sekä kyseisen oikeushenkilön yksilöllisiin, taloudellisiin ja muihin olosuhteisiin, ja joihin voi sisältyä muita rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia tai toimenpiteitä, jotka ovat oikeassa suhteessa tekojen vakavuuteen, kuten**
[...]
a[...]) julkisista varoista myönnettävien etuuksien tai tukien [...] epääminen [...];
b[...]) [...] julkisen [...] rahoituksen epääminen, mukaan lukien kielto osallistua tarjouskilpailumenettelyihin sekä avustusten, käyttöoikeuksien ja toimilupien epääminen;
c[...]) [...] väliaikainen tai pysyvä kielto [...] harjoittaa [...] liiketoimintaa[...];
d[...]) [...] sellaista toimintaa [...] koskevien lupien ja hyväksyntöjen [...] peruuttaminen, joka johti kyseisen rikoksen tekemiseen tai mahdollisti sen[...];
e[...]) [...] viranomaisten mahdollisuus kumota tai purkaa [...] rikoksen tekemiseen johtanutta toimintaa koskeva sopimus;

f[...]) [...] asettaminen [...] tuomioistuimen valvontaan;
g[...]) [...] purkaminen tuomioistuimen päätöksellä [...]; ja
h[...]) [...] rikoksen tekemiseen [...] käytettyjen tilojen sulkeminen.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ainakin 16 artiklan 1 kohdan nojalla vastuussa oleville oikeushenkilöille määrätään 7–10 ja 13 artiklassa tarkoitetuista rikoksista rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia sakkoja, joiden määrä on oikeassa suhteessa toiminnan vakavuuteen sekä kyseisen oikeushenkilön yksilöllisiin, taloudellisiin ja muihin olosuhteisiin. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tällaisten sakkojen enimmäistaso on vähintään

- a) 7–9 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta viisi prosenttia oikeushenkilön maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta joko rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella;**
- b) 10, 12 ja 13 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta kolme prosenttia oikeushenkilön maailmanlaajuisesta kokonaisliikevaihdosta joko rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella;**

tai vaihtoehtoisesti

- c) 7–9 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta 40 miljoonaa euroa vastaava määrä ja 10, 12 ja 13 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta 24 miljoonaa euroa vastaava määrä.**

Jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä sellaisia tapauksia varten, joissa sakon määrää ei ole mahdollista määrittää käyttäen perusteena oikeushenkilön maailmanlaajuista kokonaisliikevaihtoa rikoksen tekemistä edeltäneellä tilikaudella tai sakon määräämispäätöstä edeltäneellä tilikaudella.

18 artikla

Raskauttavat [...] seikat

[...]Siltä osin kuin seuraavat seikat eivät vielä kuulu 7–10, 12 ja 13 artiklassa tarkoitettujen rikosten tunnusmerkistöön, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta yhtä tai useampaa seuraavista seikoista [...] voidaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti [...] pitää raskauttavina seikkoina 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitettujen rikosten osalta:

- a) rikoksentekijä on korkean tason virkamies;
- b) rikoksentekijä on aiemmin tuomittu lainvoiman saaneella tuomiolla [...] saman tyyppisistä [...] rikoksista [...] kuin joista säädetään 7–10 ja 12–14 artiklassa;
- c) rikoksentekijä on saanut merkittävän edun tai rikos on aiheuttanut merkittävää vahinkoa, siltä osin kuin ne ovat määritettävissä;

[...]

[...]d) rikoksentekijä toimii rikosten tutkintaan, syytteen esittämiseen tai tuomitsemiseen liittyvissä tehtävissä;

[...]e) rikos on tehty osana puitepäättöksessä 2008/841/YOS²¹ tarkoitetun rikollisjärjestön toimintaa; ja

²¹ Neuvoston puitepäättös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, s. 42).

[...] ²²[...]

18 a artikla

Lieventävät seikat

[...] Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitettujen rikosten yhteydessä yhtä tai useampaa seuraavista seikoista [...] voidaan kansallisen lainsäädännön säädösten mukaisesti pitää lieventävinä seikkoina [...]:

- a) rikoksentekijä antaa hallinto- tai oikeusviranomaisille tietoja, joita nämä eivät olisi muutoin voineet saada ja joiden ansiosta nämä voivat
 - i) tunnistaa tai tuoda oikeuden eteen muut rikoksentekijät; tai
 - ii) löytää todisteita;

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2015/849/EU, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

- b) kun [...] oikeushenkilö **saatetaan vastuuseen jostakin 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta**, ja se on korruption ehkäisemiseksi ottanut käyttöön tehokkaita sisäistä valvontaa, etiikkaa ja vaatimustenmukaisuutta koskevia ohjelmia ennen rikoksen tekemistä tai sen jälkeen, **paitsi jos sen voidaan katsoa muodostavan perusteen vastuun poissulkemiselle**; ja
- c) kun [...] oikeushenkilö **saatetaan vastuuseen jostakin 7–10 ja 12–14 artikloissa tarkoitetusta rikoksesta**, ja se on rikoksen paljastuttua ilmoittanut siitä nopeasti ja vapaaehtoisesti toimivaltaisille viranomaisille ja toteuttanut korjaavia toimenpiteitä.

Ensimmäisen kohdan b ja c alakohdissa tarkoitettuja lieventäviä seikkoja [...] sovelletaan ainoastaan oikeushenkilöihin.

19 artikla

Erioikeus tai immuniteetti korruptiorikosten tutkinnassa ja syytteenpanossa

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kansallisille virkamiehille myönnetyt erioikeudet tai immuniteetti voidaan kumota [...] tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten tutkinnassa ja syytteenpanossa, **paitsi jos se on jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien, perustuslakien tai perustuslaillisten periaatteiden vastaista.**

20 artikla

Lainkäyttövalta

1. **Kunkin** jäsenvaltion on **toteutettava tarvittavat toimenpiteet** saattaakseen tässä direktiivissä tarkoitetut rikokset lainkäyttövaltansa piiriin, silloin kun:
 - a) rikos **on** [...] tehty kokonaan tai osittain [...] **sen** alueella;
 - b) rikoksentekijä on **sen** [...] kansalainen [...];[...].
 2. **Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle päätöksestään ulottaa lainkäyttövaltansa yhteen tai useampaan tässä direktiivissä tarkoitetuista rikoksista, jotka on tehty sen alueen ulkopuolella, kun**
 - a) rikoksentekijän vakituinen asuinpaikka on sen alueella;
 - b) rikos on tehty sen kansalaista tai sellaista henkilöä vastaan, jonka vakituinen asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa;
 - c) rikos on tehty sen alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön hyväksi;
 - d) rikos on tehty oikeushenkilön hyväksi sellaisen liiketoiminnan yhteydessä, joka tapahtuu kokonaan tai osittain kyseisen jäsenvaltion alueella.
- [...]3. Kun jokin tässä direktiivissä artiklassa tarkoitettu rikos kuuluu useamman jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, [...] **näiden** jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä sen määrittämiseksi, mikä [...] **jäsenvaltio** toteuttaa rikosoikeudelliset menettelyt. Asia on tarvittaessa annettava Eurojustin käsiteltäväksi neuvoston puitepäättöksen 2009/948/YOS²³ 12 artiklan mukaisesti.
- [...]4. [...] Jäsenvaltion on [...] 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa **toteutettava tarvittavat toimenpiteet** sen varmistamiseksi, että **sen** [...] lainkäyttövallan harjoittaminen ei edellytä, että syyte voidaan nostaa vain sen valtion tekemän rikoksen ilmiannon perusteella, **jossa** [...] rikos tehtiin, tai [...] rikoksen tekovaltiossa tehdyn ilmoituksen perusteella.

²³ Neuvoston puitepäättös 2009/948/YOS, tehty 30 päivänä marraskuuta 2009, rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta (EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42).

21 artikla

Vanhentumisajat [...]

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen vanhentumisajasta, **jonka puitteissa 7–10 ja 12–14 artiklassa [...] tarkoitettujen rikosten tutkinta, syytteeseenpano, oikeudenkäynti ja niistä tuomitseminen [...] on mahdollista riittävän pitkään [...] sen jälkeen kun kyseiset rikokset on tehty, jotta niitä voidaan torjua tehokkaasti.**

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet säätääkseen vanhentumisajasta, jonka puitteissa 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitetuista rikoksista annetun lainvoimaisen tuomion perusteella määrätty seuraamukset on mahdollista panna täytäntöön riittävän pitkään kyseisen tuomion määräämisen jälkeen.

2. Edellä 1 kohdan **ensimmäisessä alakohdassa** tarkoitetun vanhentumisajan on [...] oltava [...] **seuraava:**

- a) [...] **vähintään viisi** vuotta rikoksen tekohetkestä sellaisten rikosten osalta, joista[...] **määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta;**
- b) [...] **vähintään kolme** vuotta rikoksen tekohetkestä sellaisten rikosten osalta, joista[...] **määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta** [...]

[...].

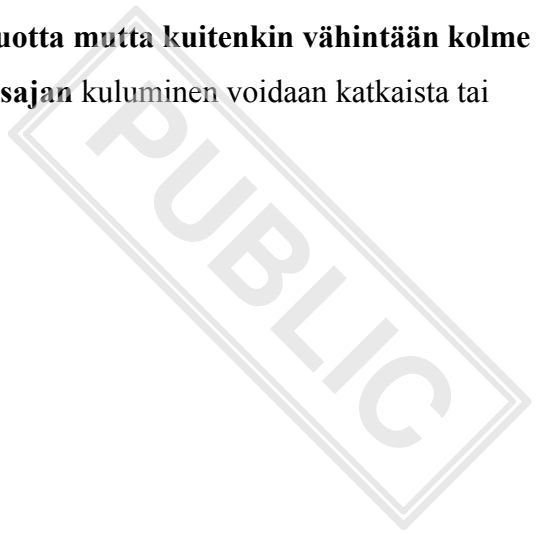
[...]

[...]3. [...] Edellä 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun vanhentumisajan on oltava seuraava:

- a) vähintään viisi vuotta lainvoiman saaneesta tuomiosta seuraavissa tapauksissa:
 - i) yli vuoden vankeusrangaistus; tai vaihtoehtoisesti
 - ii) vankeusrangaistus rikoksesta, josta voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään neljä vuotta;
- b) vähintään kolme vuotta lainvoiman saaneesta tuomiosta seuraavissa tapauksissa:
 - i) vankeusrangaistus, jonka kesto on enintään yksi vuosi; tai vaihtoehtoisesti
 - ii) vankeusrangaistus rikoksesta, josta voidaan määrätä vankeusrangaistus, jonka enimmäiskesto on vähintään kaksi vuotta.

[...]

[...] **4.** Poiketen siitä, mitä **2 ja 3** [...] kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat määrittää [...] **vanhentumisajan, joka on lyhyempi kuin viisi vuotta mutta kuitenkin vähintään kolme vuotta**, edellyttäen, että [...] **tällaisen vanhentumisajan** kulumisen voidaan katkaista tai keskeyttää määrättyjen toimien yhteydessä. [...]

3 LUKU – TORJUMINEN, ILMOITTAMINEN JA TUTKIMINEN

3 artikla

Korruption ehkäiseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheellisia toimenpiteitä, **joiden tarkoituksena on** lisätä tietoisuutta korruption haitallisuudesta ja vähentää yleisesti korruptiorikoksia sekä korruption riskiä.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan [...] **riittävä** avoimuus ja vastuuvollisuus julkishallinnossa ja julkisessa päätöksenteossa korruption ehkäisemiseksi.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että **käytössä on** [...] ennalta ehkäiseviä välineitä. **Tällaisia voivat olla esimerkiksi asianmukainen** [...] pääsy yleistä etua koskeviin tietoihin ja [...] säännöt, jotka koskevat eturistiriitojen ilmoittamista ja hallintaa julkisella sektorilla, [...] **kansallisessa lainsäädännössä** [...] **nimettyjen kansallisten** [...] virkamiesten [...] varallisuusilmoituksia [...] sekä yksityisen ja julkisen sektorin vuorovaikutusta [...].

4. Jäsenvaltioiden on **varmistettava, että** [...] sekä julkisella että yksityisellä sektorilla **on käytettävissä** toimenpiteitä korruption ehkäisemiseksi ja että ne ovat kunkin toiminta-alan erityisiin riskeihin mukautettuja. Tällaisten toimenpiteiden on sisällettävä ainakin toimia, joilla vahvistetaan lahjomattomuutta ja ehkäistään korruption mahdollisuuksia seuraavien keskuudessa:
- a) korkean tason virkamiehet;
 - b) [...] lainvalvontaviranomaiset ja [...] **oikeusviranomaiset**, mukaan lukien näiden nimittämiseen ja toimintaan liittyvät toimenpiteet.
5. Jäsenvaltioiden on [...] **tarvittaessa** tehtävä arviointi, jossa yksilöidään suurimmassa korruptiovaarassa olevat alat **tai ammatit, ja kehitettävä toimia, joilla puututaan yksilöityjen alojen tai ammattien parissa havaittuihin suurimpiin riskeihin.**
6. Tämän arvioinnin perusteella jäsenvaltioiden on **tarvittaessa** [...] järjestettävä [...] **5 kohdassa** yksilöityjen alojen **tai ammattien** erityispiirteisiin mukautettuja tiedotustoimia muun muassa etiikasta. [...]
- [...]
7. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toteutettava toimenpiteitä, joilla edistetään kansalaisyhteiskunnan, valtiosta riippumattomien järjestöjen ja yhteisöperustaisten järjestöjen osallistumista korruptiontorjuntatoimiin.

[...] Korruptiontorjunnasta vastaavat elimet tai organisaatioyksiköt[...]

1. **Korruption torjumisen edistämiseksi yhteisin perustein** jäsenvaltioiden on [...] varmistettava, että niillä on yksi tai useampi elin tai **organisaatioyksikkö, jonka tehtävänä on** ehkäistä korruptiota.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niillä on yksi tai useampi elin tai **organisaatioyksikkö** [...], jonka **tehtävänä on** torjua korruptiota.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut elimet tai yksiköt **voivat toimia ilman epäasianmukaista puuttumista ja tarvittaessa tehdä päätöksiä tai antaa suosituksia noudattaen laissa, asetuksissa tai hallinnollisissa määräyksissä säädettyjä avoimia menettelyjä.**[...]
[...]

[...]

5 artikla

Resurssit

Jäsenvaltioiden on [...] varmistettava, että **4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla elimillä ja organisaatioyksiköillä** [...] on [...] riittävä henkilöstö ja riittävät taloudelliset, tekniset ja teknologiset resurssit voidakseen hoitaa tämän direktiivin täytäntöönpanoon liittyvät tehtävänsä tuloksellisesti.

6 artikla

Koulutus

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet koulutuksen [...] **tarjoamiseksi** sen kansallisille virkamiehille, jotta he voivat tunnistaa virkatehtäviensä yhteydessä mahdollisesti esiintyviä erilaisia korruption muotoja ja korruption riskejä ja reagoida ajoissa ja asianmukaisesti kaikenlaiseen epäilyttävään toimintaan.
2. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet [...] erikoistuneen [...] koulutuksen [...] **tarjoamiseksi** [...] tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia rikoksia koskevista rikostutkinnoista ja [...] **rikosoikeudellisista** menettelyistä vastaaville [...] lainvalvonta- ja **oikeusviranomaisilleen, sanotun kuitenkin rajoittamatta oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja eri tapoja, joilla oikeuslaitokset ovat järjestäytyneet unionissa.**

22 artikla

*Rikoksista ilmoittavien tai **niiden** tutkinnassa avustavien henkilöiden suojele*

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiiviä (EU) 2019/1937²⁴ sovelletaan tämän direktiivin 7–14 artiklassa tarkoitettujen rikosten ilmoittamiseen ja tällaisista rikoksista ilmoittavien henkilöiden suojeeluun **kyseisessä direktiivissä säädetyin edellytyksin**.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden lisäksi jäsenvaltioiden on **toteutettava tarvittavat toimenpiteet** sen varmistamiseksi, että [...] **henkilöille**, jotka ilmoittavat tässä direktiivissä tarkoitetuista rikoksista ja [...] toimittavat todisteita tai tekevät muulla tavoin yhteistyötä [...] **toimivaltaisten viranomaisten kanssa, on rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä kansallisen lainsäädännön mukaisesti [...] saatavilla** tarvittavat suojele-, tuki- ja avustustoimenpiteet.

23 artikla

Tutkintakeinot

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten tutkintaan tai syytteenpanoon [...] on käytettävissä [...] tehokkaat ja **oikeasuhtaiset** tutkintakeinot.

Näihin keinoihin on tapauksen mukaan sisällyttävä erityisiä tutkintakeinoja, kuten järjestäytyneen rikollisuuden tai muiden vakavien rikosten torjunnassa käytettävät keinot.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

4 LUKU – KOORDINOINTI JA YHTEISTYÖ

24 artikla

Jäsenvaltioiden [...] ja unionin elinten, toimistojen ja virastojen välinen yhteistyö [...]

Jos tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten epäillä olevan luonteeltaan rajatylittäviä, asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on harkittava kyseisiin rikoksiin liittyvien tietojen toimittamista asianmukaisille toimivaltaisille unionin elimille, toimistoille ja virastoille. Rajoittamatta rajatylittävää yhteistyötä ja keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevien sääntöjen soveltamista jäsenvaltioiden [...], Europolin, Eurojustin, Euroopan syyttäjänviraston [...] ja Euroopan petostentorjuntaviraston [...] on tehtävä yhteistyötä toistensa kanssa toimivaltansa mukaisesti tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten torjumiseksi. Sitä varten **Eurojustin, Europolin ja Euroopan petostentorjuntaviraston on [...]** annettava tarvittaessa toimivaltuuksiensa mukaisesti teknistä ja operatiivista apua toimivaltaisille viranomaisille **siinä määrin kuin kyseiset [...] viranomaiset sitä tarvitsevat** tutkinta- ja syytetoimiensa koordinoinnin [...] helpottamiseksi.

25 artikla

Komission tuki jäsenvaltioille ja niiden toimivaltaisille viranomaisille

[...]

1.[...] Komissio laatii yleiskatsauksen unionissa esiintyvistä alakohtaisista korruptionriskeistä ja helpottaa jäsenvaltioiden ja asiantuntijoiden välistä tietojenvaihtoa koko unionissa.

2. [...] Komissio aikoo korruption vastaisen EU:n verkoston avulla [...]

[...] helpottaa yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden korruption torjunnasta vastaavien toimijoiden, asiantuntijoiden, tutkijoiden ja muiden sidosryhmien välillä;

[...]

3. [...] Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille unionin tasolla saatavilla olevista taloudellisista resursseista, joita voidaan myöntää jäsenvaltioille korruption torjuntaan.

26 artikla

Tiedonkeruu ja tilastot

1. Jäsenvaltioilla on **oltava käytössään järjestelmä** tämän direktiivin 7–10 ja 12–14 artiklassa tarkoitettuja rikoksia koskevien **anonymisoitujen** [...] tilastotietojen **taltioimista, tuottamista ja tarjoamista varten**.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tilastotietoihin on **sisällytettävä vähintään seuraavat tiedot, jos ne ovat saatavilla keskustasolla [...]**:

- a) **niiden rikosten lukumäärä, jotka on rekisteröity tai joista on annettu tuomio jäsenvaltiossa;**
- b) **tuomioistuimen hylkäämien tapausten lukumäärä;**
- c) **niiden luonnollisten henkilöiden lukumäärä, jotka on**
 - i) **asetettu syytteeseen;**
 - ii) **tuomittu;**
- d) **niiden oikeushenkilöiden määrä, jotka on**
 - i) **asetettu syytteeseen;**
 - ii) **tuomittu tai joille on määrätty sakkoja;**

[...]

e[...]) kustakin 7–14 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta määrättävien seuraamusten tyypit ja tasot.[...]

[...]

3. Jäsenvaltioiden on julkaistava vuosittain viimeistään **31 [...] päivänä joulukuuta** 2 kohdassa tarkoitetut tilastotiedot edelliseltä vuodelta **helposti saavutettavassa ja vertailukelpoisessa vakiomuodossa** [...] ja ilmoitettava komissiolle niiden julkaisemisesta.

5 LUKU – LOPPUSÄÄNNÖKSET

27 artikla

Neuvoston puitepäättöksen 2003/568/YOS ja sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen korvaaminen

1. Korvataan puitepäättös 2003/568/YOS niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, tämän kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuksiin noudattaa määräaika, jonka kuluessa niiden on saatettava mainittu puitepäättös osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, viittauksia puitepäättökseen 2003/568/YOS **ja sen 2 artiklaan** pidetään viittauksina tämän direktiivin **2 lukuun**.

2. Korvataan yleissopimus sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo.

Niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, viittauksia mainittuun yleissopimukseen **ja sen 3 artiklaan** pidetään viittauksina tämän direktiivin **2 lukuun**.

28 artikla

Unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin annetun direktiivin (EU) 2017/1371 muuttaminen

Muutetaan direktiivi (EU) 2017/1371 seuraavasti:

1) Lisätään 2 artiklan 1 kohtaan c alakohta seuraavasti:

”c) ’korkean tason virkamiehillä’ korruption torjunnasta annetun direktiivin (EU) XXX 2 artiklan [...] **2 kohdan iii alakohdassa** määriteltyjä virkamiehiä.”

2) Korvataan 4 artiklan 2 kohdassa ilmaus ”tahallinen lahjuksen ottaminen ja tahallinen lahjuksen antaminen” ilmauksella ”julkisella sektorilla tapahtuva tahallinen lahjuksen ottaminen ja tahallinen lahjuksen antaminen” sekä ilmaus ”lahjuksen ottamisella” ilmauksella ”julkisella sektorilla tapahtuvalla lahjuksen ottamisella” ja ilmaus ”lahjuksen antamisella” ilmauksella ”julkisella sektorilla tapahtuvalla lahjuksen antamisella”.

[...]

[...]

3[...]) Korvataan 7 artiklan 4 kohta seuraavasti:

- ”4. [...] Jäsenvaltiot voivat säätää, että **3 artiklan 2 kohdan a, b tai c alakohdassa tai 4 artiklan 1 ja 3 kohdassa kuvattua tekoa ei katsota rikokseksi, jos siihen liittyvä etu tai vahinko on arvoltaan alle 10 000 euroa[...].[...]**”

4[...]) Lisätään 7 artiklaan 6 kohta seuraavasti:

- ”7. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luonnollisille henkilöille, jotka ovat [...] tehneet [...] **3, 4 ja 5 artiklassa** tarkoitettuja [...] rikoksia, voidaan määrätä **rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia lisäseuraamuksia** [...] tai -toimenpiteitä [...], joihin voivat kuulua korruption torjunnasta annetun direktiivin (EU) XXX 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut seuraamukset ja toimenpiteet, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1–5 kohdan soveltamista.”

5[...]) Korvataan 8 artikla seuraavasti:

”8 artikla

Raskauttavat ja lieventävät seikat

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3, 4 tai 5 artiklassa tarkoitettuun rikokseen syyllistyminen neuvoston puitepäätyöksessä 2008/841/YOS tarkoitettun rikollisjärjestön puitteissa katsotaan raskauttavaksi seikaksi.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että [...] yhtä tai useampaa korruption torjunnasta annetun direktiivin (EU) XXX 18 artiklan **a–d alakohdassa ja 18 a** artiklassa tarkoitetuista seikoista [...] **voidaan kansallisen lainsäädännön säädösten mukaisesti** pitää raskauttavina ja lieventävinä seikkoina tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten osalta.”

6[...]) Korvataan 9 artikla seuraavasti:

”9 artikla

Oikeushenkilöille määrättävät seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 6 artiklan [...] nojalla [...] vastuuseen saatetulle oikeushenkilölle **voidaan** määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia **rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia** ja toimenpiteitä [...].

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että [...] 6 artiklan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle määrättäviin **seuraamuksiin** tai toimenpiteisiin kuuluu **rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia sakkoja, joiden määrä on oikeassa suhteessa rikoksen vakavuuteen sekä kyseisen oikeushenkilön yksilöllisiin, taloudellisiin ja muihin olosuhteisiin, ja joihin voi kuulua muita rikosoikeudellisia tai muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia tai toimenpiteitä, jotka ovat oikeassa suhteessa tekojen vakavuuteen, kuten** korruption torjunnasta annetun direktiivin (EU) XXX 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut seuraamukset ja toimenpiteet.”

[...]

[...]

29 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [...] [...] **36** kuukautta **tämän direktiivin hyväksymispäivästä**. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

30 artikla

Arviointi ja raportointi

1. Komissio antaa viimeistään [24 kuukauden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymisestä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet tämän direktiivin noudattamiseksi.

[...]

- 2[...]. Komissio antaa viimeistään [48 kuukauden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymisestä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin lisäarvoa korruption torjunnan kannalta. Kertomuksessa on käsiteltävä myös tämän direktiivin vaikutusta perusoikeuksiin ja -vapauksiin. Komissio päättää tarvittaessa asianmukaisista jatkotoimista tämän arvion perusteella.

31 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

32 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja